

Kits - Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel.

Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel.

Surf naar www.kits.be en voer de websleutel van de laatste Kits-krant in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Voldoende elektriciteit?

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Geen kernuitstap?' op pag. 2.
- Motivatie
De kernuitstap en de oorlog in Oekraïne zijn de laatste weken voortdurend in het nieuws geweest. Ook de leerlingen worden hier vaak mee geconfronteerd. In deze les krijgen ze duiding omtrent de kernuitstap en ook wat de oorlog in Oekraïne daarmee te maken heeft. Deze les sluit aan bij de leerdomeinen Wereldoriëntatie en Actualiteit.
- Doelstellingen
  - De leerlingen weten dat de regering een compromis over energie bereikt heeft: de twee jongste kerncentrales blijven langer open en er worden twee extra gascentrales gebouwd.
  - De lln. kennen verschillende groene en niet-groene mogelijkheden om energie op te wekken.
  - De lln. kennen voor- en nadelen van de verschillende mogelijkheden om energie op te wekken.
  - De lln. weten wat het verband is tussen olie en gas en de oorlog in Oekraïne.
  - De lln. debatteren door hun mening met duidelijke argumenten te verdedigen.
- Werkwijze
  - **Let op:** In het Kits-artikel staat een fout. In ons land zijn er momenteel twee werkende kerncentrales met in totaal zeven kernreactoren. In Kits is slechts sprake van vijf. Je kan dit het best even meegeven aan de leerlingen, want een vraag op het werkblad gaat hierover.
  - **Instap:** Bekijk klassikaal dit filmpje: www.youtube.com/watch?v=9fS4kXSzan8 Laat de leerlingen vrij reageren. (Het filmpje is gemaakt voor de regering besliste dat de twee jongste kerncentrales zouden openblijven.)
  - **Kern:** Bekijk nu klassikaal dit filmpje: www.youtube.com/watch?v=KkCBNUYQFWU Achteraf laat je de leerlingen in hun eigen woorden vertellen waarom alles duurder wordt. Lees daarna klassikaal het artikel 'Geen kernuitstap?' op pag. 2. Controleer of de leerlingen alles begrijpen door klassikaal vragen te stellen.

Bv. Wat is een legislatuur? Wat zijn groene partijen? Hou aansluitend een rollenspel. Verdeel de klas in groepjes van ongeveer vier leerlingen. Elk groepje maakt een tv-reportage over de kernuitstap. Wanneer iedereen klaar is, worden alle tv-reportages voorgesteld aan de rest van de klas. Vervolgens lossen de lln. in duo's de vragen op de werkbladen op. Nadien volgt een klassikale bespreking.

- **Slot:** Hou een klasdebat. Verdeel de klas in groepjes van ongeveer vier lln.. Laat hen de voor- en nadelen opzoeken van de verschillende mogelijkheden om energie op te wekken. Bv. voordelen: zonne-energie en windenergie raken nooit op en zijn goed voor het milieu. Nadelen: voor gas en olie zijn we afhankelijk van andere landen, kernenergie brengt radioactief afval met zich mee, vogels gaan dood doordat ze tegen windmolens vliegen ... Hou daarna een debat met de hele klas.

- Tips
  - Maak een ventilator op zonne-energie: www.youtube.com/watch?v=fPLQczpjKUE
  - Energie-memory: <https://matchthememory.com/webpad-energie>

2. Endurance onder water

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Best bewaarde scheepswrak' op pag. 4.
- Motivatie
Tijdscapsules kunnen ons iets meer leren over het leven enige tijd geleden. Het terugvinden van een scheepswrak hoort daar ook bij, zeker als het in een schitterende staat bewaard is gebleven. In deze les wordt de woordenschat van een schip onder de loep genomen en worden vragen gesteld bij een artikel en filmpjes. De leerlingen ontdekken misschien wel op welke manier ze het liefst informatie verwerven (gelezen of gesproken). De werkbladen kunnen gebruikt worden in een les Nederlands, onderdeel 'woordenschat' en 'begrijpend lezen'.
- Doelstellingen

- De leerlingen lezen aandachtig een artikel.
- De lln. ontdekken woordenschat over boten en kunnen die ook plaatsen.
- De lln. combineren de woordverklaring met de passende woorden uit een artikel.
- De lln. beantwoorden vragen over een artikel.
- De lln. beantwoorden vragen over beluisterde nieuwsberichten.
- De lln. kunnen informatie overbrengen op een zelfgekozen manier (artikel of nieuwsbericht).
- Werkwijze
  - Goed om weten: Je kan deze les inkorten en enkel de eerste pagina maken (woordenschatoefeningen). Indien je ook wil werken met de inhoud van het artikel, maak je de twee werkbladen.
  - Instap: De leerlingen lezen het artikel. Nadien vullen ze de eerste drie opdrachten van de werkbladen in. Dit kan individueel of in duo's. Bij vraag 2 zal je wat extra hulp moeten bieden.
  - Kern: De leerlingen lezen het artikel nogmaals individueel en heel grondig. Daarna lossen ze opdracht 4 op. Bekijk klassikaal deze filmpjes: www.youtube.com/watch?v=BXpScQrlmvY en www.youtube.com/watch?v=5qOwyYG0Ep8. Nu lossen de leerlingen opdracht 5 op. Informeer achteraf bij de leerlingen wat voor hen persoonlijk het best blijft hangen: de informatie uit het artikel of de info uit de filmpjes?
  - Slot: De leerlingen ontpoppen zich tot reporter en vertellen zelf het nieuws over de *Endurance*. Geef hen de keuze: een nieuw krantenartikel schrijven of vertellen bij een filmpje. Je kan hen hier wat voorbereidingstijd voor geven. Laat een van de filmpjes op *mute* spelen. Laat de leerlingen aan een partner tonen of lezen wat ze voorbereid hebben.

3. Z van ...

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Z-symbool' op pag. 3.
- Motivatie

Wat begon als herkenningsteken om te voorkomen dat Russische militairen op hun eigen collega's zouden schieten, is uitgegroeid tot een propagandasymbool voor steun aan de invasie van Oekraïne. Ondertussen duikt de Z overal in Rusland (en erbuiten) op: op gebouwen en voertuigen, op kledij. Ook de Russische staatstelevisie en Russische politici spelen erop in. Symbolen zien we overal ter wereld en ze zijn van alle tijden. Ook in de Tweede Wereldoorlog was er een belangrijk symbool: het hakenkruis. We bekijken dit symbool van dichtbij, net als een aantal andere symbolen, die niets met oorlog te maken hebben. Dit werkblad kan gebruikt worden in een les PAV, Mavo of Nederlands.

- Doelstellingen
  - De lln. verklaren moeilijke woorden uit een artikel in hun eigen woorden.
  - De lln. zoeken antwoorden op vragen in een artikel.
  - De lln. geven de betekenis van het hakenkruis of de swastika.
  - De lln. kunnen enkele symbolen tekenen.
  - De lln. kennen de symbolen die horen bij een bepaalde levensbeschouwing.
- Werkwijze

Toon dit filmpje aan de klas: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/03/07/hoe-de-z-een-controversieel-symbool-van-het-poetinisme-werd/> (uitzending Ter Zake). Achteraf reageren de leerlingen op wat ze gezien hebben in deze reportage. Na het lezen van het artikel worden de eerste vier opdrachten individueel opgelost. De antwoorden op vragen 2 tot en met 4 kunnen ze vinden in het Kits-artikel. Een pc met internet is nodig om de woorden te checken op www.vandale.be. De 5de en 6de opdracht worden in duovorm opgelost. Ook bij deze opdrachten kan er gebruik worden gemaakt van het internet. De laatste opdracht wordt in groepjes van drie of vier leerlingen opgelost.
- Tip

Je kan elk groepje een quiz laten maken over symbolen (5 tot 10 symbolen). Achteraf zet je twee groepjes samen. De ene zijn quizzers, de andere quizmasters. Daarna worden de rollen omgedraaid.

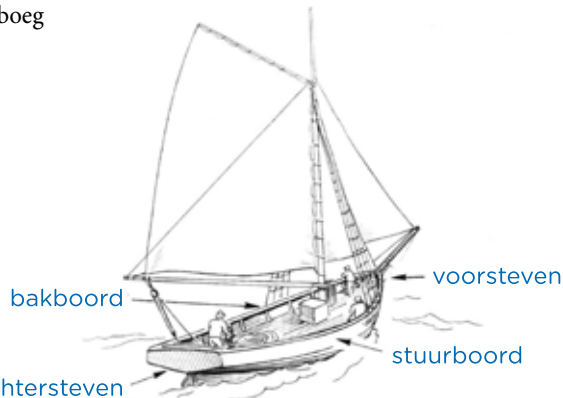
Sleutel bij de werkbladen

1. Voldoende elektriciteit?

1. Hoeveel kerncentrales zijn er in België?
2. alle kerncentrales – heel oud – kernafval – tienduizenden – milieu
3. De opeenvolgende regeringen in ons land hebben de beslissing over de kernuitstap steeds uitgesteld. Ze schoven dit moeilijke dossier telkens door naar de regering die na hen kwam.
4. Tinne Van der Straeten, federaal minister van Energie, partij: Groen
5. fout: Er hangt een pittig kostenplaatje aan vast = het kost veel geld. – juist – fout: Er is voorlopig niets veranderd aan de leveringen. Maar we zijn tot het besef gekomen dat we minder afhankelijk willen zijn van Rusland. – fout: uit Rusland
6. Waarschijnlijk blijven 2 kerncentrales langer open, maar daarvoor moeten er wel grote kosten gemaakt worden. Er komen ook 2 nieuwe gascentrales, zodat ons land altijd over voldoende stroom zal beschikken.
7. Groene energie: windenergie, zonne-energie, waterenergie, energie uit aardwarmte, energie uit biomassa
Niet-groene energie: fossiele brandstoffen: steenkool, aardolie en aardgas, kernenergie
8. steenkool, aardgas, windenergie, biomassa, kernenergie, aardolie, zonne-energie

2. Endurance onder water

1. 2. radar – 7. ruim – 9. bulbsteven – 1. reddingsboten – 4. roer – 5. schroef – 3. brug – 6. motoren – 8. anker – 10. boeg
- 2.

3. horizontaal: 4. intact – 5. ontdekkingsreiziger / verticaal: 1. scheepswrak – 2. expeditie – 3. volharding – 5. optakelen – 6. erfgoed – 7. eer
4. *Endurance* – de bodem van de Weddellzee (vlak bij Antarctica) – ontdekkingsreiziger Sir Ernest Shackleton – 1915 – *Endurance* betekent 'volharding', en het schip is na meer dan een eeuw op de zeebodem nog in een zeer goede staat. – In het wrak wonen enkel diertjes die geen hout verteren. – Mensun Bound – eigen antwoord
5. Het schip raakte vast in het ijs. – De kapitein en zijn crew konden nog wegkomen voor de *Endurance* zonk. – Britse – Dan Snow – Robots hebben het wrak verkend.

3. Z van ...

1. a. Waarneembaar teken of voorwerp dat iets abstracts uitbeeldt. – b. Wijze waarop iets gemaakt is; maaksel. – c. Eerste gevechtslinie van een strijdend leger. – d. Verklaring, uitleg.
2. Het symbool diende simpelweg als herkenning voor de Russische troepen. Om hun materieel van dat van de vijand te onderscheiden. Zo weten de Russische troepen dat ze niet moeten schieten.
3. *zapad*: Russisch voor 'westen' (en daar gaan ze naartoe) – *za pobedu*: Russisch voor 'voor de overwinning' – *zveri*: Russisch voor 'beesten'
4. Aanhangers van president Poetin dragen een Z op hun kledij of lichaam. Zo betuigen ze hun steun aan hem en aan de Russische troepen.
5. a. swastika of hakenkruis – b. Het hakenkruis wordt bij ons vooral geassocieerd met het nationaalsocialisme en zijn racistische ideologie. – c. Het is een symbool dat voorkomt in verschillende Euraziatische culturen en dat stamt uit de Indusbeschaving. In de loop van de geschiedenis is het vaak gebruikt in allerlei culturen wereldwijd en het staat in het algemeen voor levenskracht, geluk of heiligheid. c. d. e. f.
- 6.

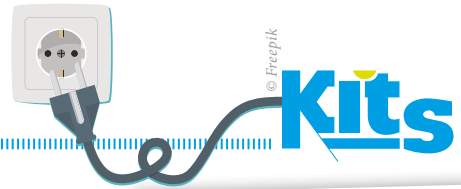

7. a. islam – maan met ster
b. christendom – kruis
c. jodendom – Davidster
d. vrijzinnig humanisme – fakkel

4. Kits Nieuwsquiz 13

1. c – 2. b – 3. c – 4. b – 5. a
6. a – 7. b – 8. c – 9. c – 10. a

Voldoende elektriciteit? (1)

1. Bedenk een vraag bij dit antwoord:

Er zijn er 7 in België: 4 in Doel en 3 in Tihange.

.....
.....

2. Normaal gezien moesten in 2025..... sluiten,

omdat ze ..... zijn. Als deze elektriciteit maken, wordt er
..... gemaakt. Het duurt .....

jaren om dit afval af te breken. Dat is heel slecht voor het .....

3. Wat bedoelt men in het Kits-artikel met 'Sinds 2003 schuiven regeringen de kernuitstap door naar de volgende legislatuur'?

.....
.....

4. Wie is dit?

Wat heeft zij te maken met het Kits-artikel?

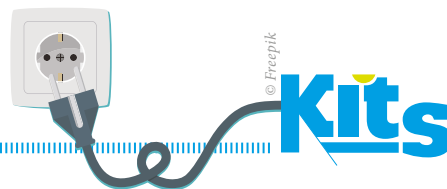
.....
.....

5. Zijn deze stellingen juist of fout?

JUIST = kleur groen. **FOUT** = kleur rood en verbeter.

	De twee jongste kerncentrales langer openhouden brengt relatief weinig kosten met zich mee. .....
	In de lockdown verbruikten we minder energie en daarom was energie goedkoper. .....
	Door de oorlog in Oekraïne krijgen we geen gas meer uit Oekraïne of Rusland. .....
	Gas en olie komen vooral van Oekraïne. .....

Voldoende elektriciteit? (2)

6. De regering heeft de knoop doorgehakt.

Wat is er beslist?

KERNCENTRALES:

GASCENTRALES:

7. Welke mogelijkheden zijn er om energie op te wekken?

Welke zijn groen en welke niet?

Tip: <https://wikikids.nl/Energie>

Groene energie	Niet-groene energie

8. Over welke energiebron gaat het?

Deze energiebron is ontstaan door oeroude bossen die in moerassen groeiden.

Door de winning van deze energiebron kunnen er kleine aardbevingen ontstaan.

Deze energiebron doodt soms vogels.

Je kan deze energiebron halen uit etensresten.

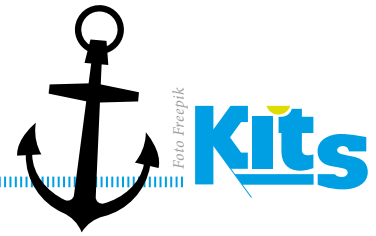
Bij deze energiebron komt radioactieve straling vrij, en dat is gevaarlijk voor de mens.

Om bij deze energiebron te kunnen, doen mensen boringen in de zee; dat gebeurt op een boorplatform.

In de woestijnen in Marokko wordt deze energiebron veel gebruikt.

Endurance onder water (1)

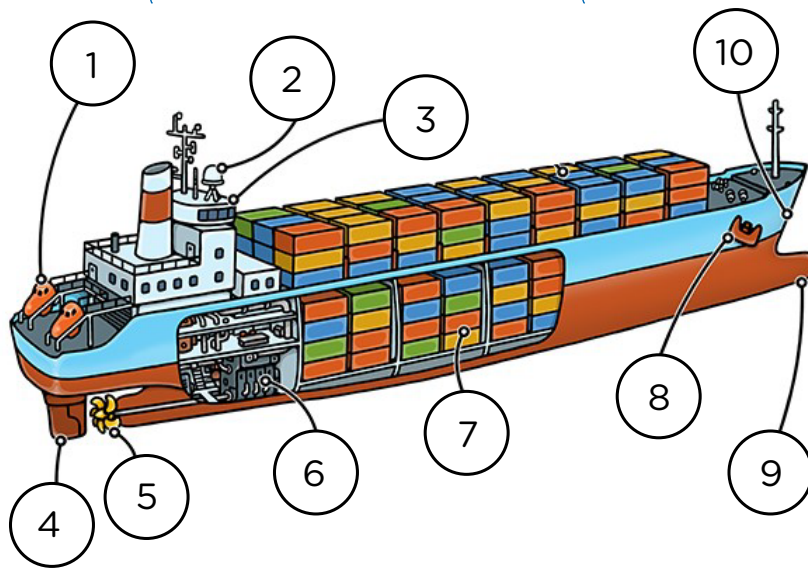

1. In het artikel worden een aantal onderdelen van een schip benoemd.

Noteer het passende cijfer bij de onderdelen van de boot.

Geef ook de juiste benaming aan de onderdelen die je terugvindt in de tekst.

..... radar	..... roer	8 .....
..... ruim	..... schroef	10 .....
..... bulbstevan	..... brug	
..... reddingsboten	..... motoren	

2. De verschillende 'zijden' van een boot hebben een benaming.

Verbind de woorden met de juiste plaats op de boot.

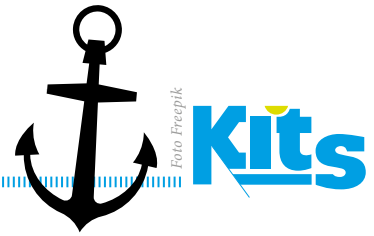
• stuurboord •

• achterstevan •

• bakboord

• voorstevan

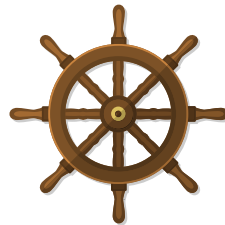
Endurance onder water (2)

3. Er staan een aantal moeilijke woorden in het artikel.
Zoek de passende woorden bij de verklaring.

Foto Wikipedia

1

2

3

4

5

6

7

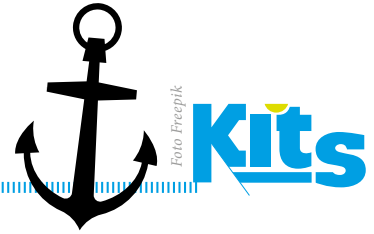
HORIZONTAAL

4. Onbeschadigd.
5. Iemand die naar onbekende gebieden of plaatsen reist.

VERTICAAL

1. Het overblijfsel van een verongelukt schip.
2. Tocht naar een moeilijk bereikbaar gebied om wetenschappelijk onderzoek te doen.
3. Het standvastig / koppig volhouden wat je begonnen bent.
5. Met een takel omhoog hijsen. (indefinitief)
6. De zaken die ons als samenleving resten uit het verleden.
7. Aanzien, bewondering, bewijs van achting.

Endurance onder water (3)

4. Wat weet je over het schip?

Lees het Kits-artikel en beantwoord de vragen.

Naam schip: .....

Locatie vindplaats: .....

Eigenaar schip: .....

Gezonken in .....

Waarom doet het zijn naam eer aan?

.....

Hoe komt het dat het zo goed bewaard is gebleven?

.....

Geef de naam van een expeditieleider: .....

Waar zou jij naar op zoek gaan in het scheepswrak als jij een expeditieleider zou zijn?

.....

.....

5. Bekijk de filmpjes.

Wat ben je nog meer over het schip te weten gekomen?

De reden dat het schip zonk?

.....

Wat weet je over de kapitein en de bemanning?

.....

Het onderzoeksteam was van ..... afkomst.

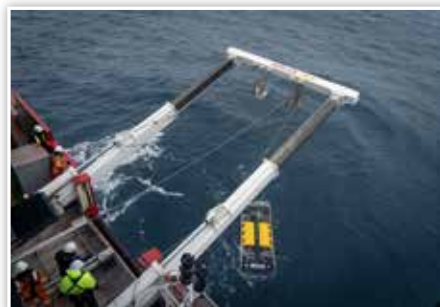
Geef de naam van een andere expeditieleider dan die in het artikel: .....

Hoe hebben ze het scheepswrak verkend? .....

Dit wil ik ook nog onthouden uit de filmpjes:

.....

.....

Z van ... (1)

1. Kan je de betekenis van deze woorden uit het artikel geven?

Geef eerst een omschrijving in je eigen woorden.

Check daarna op www.vandale.be of je het woord goed hebt omschreven.

a. symbool: .....

.....

b. makelij: .....

.....

c. front: .....

.....

d. interpretatie: .....

.....

2. Waarvoor werd de letter Z in de eerste plaats gebruikt?

.....

.....

.....

.....

Foto Wikipedia

3. Op basis van bepaalde Russische woorden krijgt de Z een andere betekenis.

Z ..... : .....

Z ..... : .....

Z ..... : .....

4. Waarom dragen sommige mensen een Z op hun kleding of lichaam?

.....

.....

5. Ook het Duitse naziregime gebruikte een symbool.

a. Geef de twee benamingen: ..... of .....

b. Welke betekenis heeft dit symbool voor ons?

.....

.....

Z van ... (2)

c. Dit symbool werd echter al lang vóór de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog gebruikt. Waar en met welke betekenis?

.....

.....

6. Kan je deze bekende symbolen tekenen?

a. internationaal vredessymbool	d. yin-yangsymbool
b. seksesymbool man	e. satanisme (pentagram)
c. seksesymbool vrouw	f. niet in de droogkast steken

7. Ook levensbeschouwingen hebben hun symbolen.

Levensbeschouwing	Betekenis	Tekening
islam		
christendom		
jodendom		
vrijzinnig humanisme		

Kits Nieuwsquiz 13

Sluit aan bij de Kits-krant nr. 13 - Maart 2022.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

- Welke zin over de nieuwe reglementering voor e-steps is waar?
  - De boete voor op het voetpad rijden is hoger dan de boete voor foutparkeren.
  - De boete voor op het voetpad rijden is hoger dan de boete voor met twee op één e-step rijden.
  - De boete voor foutparkeren is hoger dan de boete voor op het voetpad rijden.
- Waarvoor kan je *Google Image Search* onder meer gebruiken?
  - Om te weten te komen bij wie de rechten van een foto op het internet zitten.
  - Om te weten te komen of een foto op het internet al eerder in een andere context gebruikt werd.
  - Om de beste foto's van amateurfotografen wereldwijd te vinden.
- Waarom staat Geert Bois in deze Kits?
  - Hij is de trainer van kersvers Belgisch wereldkampioen Noor Vidts.
  - Hij is een geitenboer uit Impe die ongewild een zwart lammetje in zijn kudde heeft.
  - Hij kroop over schuttingen om een brand in zijn straat te helpen blussen met zijn tuinslang.
- Wat opent over twee jaar en zal een maximumhoogte van 26 meter hebben?
  - een nieuwe keverbaan in Bellewaerde
  - een nieuwe waterglijbaan in Bellewaerde
  - een nieuwe zweefmolen in Bellewaerde
- Waarom werd aartsbisschop Óscar Romero doodgeschoten?
  - Omdat hij het steeds opnam voor de gewone man en tegen de overheid.
  - Omdat hij in zijn preken aanzette tot geweld op niet-gelovigen.
  - Omdat hij zijn misvieringen met behulp van luidsprekers over de hele stad liet galmen.
- Waarom is het belangrijk dat koraal zijn kleur **niet** verliest?
  - Lichter koraal breekt gemakkelijker af dan gekleurd koraal.
  - Lichter koraal zorgt voor minder mooie onderwaterfoto's.
  - Lichter koraal trekt minder vissen aan.
- Welk woord uit je Kits past in deze zin?

De Russische soldaten gaan steeds ..... te keer in Oekraïne.

  - chaotischer
  - driester
  - gestager
- Welke dieren wonen **niet** in het wrak van de *Endurance*?
  - anemonen
  - zee-egels
  - sprinkhanen
- Wat ontdekte de Nederlandse professor Marcel Dicke in verband met insecten?
  - Het eten van insecten is goed voor het milieu.
  - Het eten van insecten is gezond.
  - Het afval dat overblijft na het kweken van insecten is goed voor de groei van planten.
- Welke zin over Robert Del Naja is **niet waar**?
  - De opbrengsten van zijn nieuwe plaat zijn voor de oorlogsslachtoffers in Oekraïne.
  - Hij organiseerde al een aantal benefietconcerten voor goede doelen.
  - Hij maakt plastisch werk onder het pseudoniem 3D.

Foto Pixels

Foto Wikipedia